

T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

A N K A R A

GN.PL.P. : 0111-4401/KUV.PL.D.PL.KOOR.Ş.(234 018)

02 TEMMUZ 2001

K O N U : İstanbul Milletvekili Emre KOCAOĞLU'nun
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Başbakanlık Kan.ve Kar.Gn.Md.lüğünün 06 Haziran 2001 gün ve B.02.0.KKG.0.12/106-518-8/2734 sayılı yazısı.

1. İstanbul Milletvekili Emre KOCAOĞLU'nun Sayın Başbakan tarafından cevaplandırılması talebi ile TBMM Başkanlığına sunduğu, Başbakanın da kendileri adına İçişleri Bakanı koordinatörlüğünde cevap verilmesini tensip ettiği 7/4393-10677 Numaralı yazılı soru önergesi ilgi yazı ekinde alınmıştır.
2. Soru önergesi ile ilgili tespit edilen hususlar müteakip maddelere çıkarılmıştır.
3. Enerji Bakanlığında yolsuzluk yapıldığına dair; İhbarın ve suçla ilgili belgelerin Jandarma Genel Komutanlığına gelmesini müteakip, İçişleri Bakanı ve Ankara DGM Başsavcılığı ile irtibata geçilerek yapılan görüşmeler sonucu, soruşturmanın; İçişleri Bakanının sürekli olarak bilgisi ve koordinesinde, Ankara DGM Başsavcılığının bilgisi ve talimatları doğrultusunda genel kolluk kuvveti olan Jandarma tarafından Polis ile işbirliği yapılarak yürütülmesine karar verilmiş olup, soruşturma yasalara uygun olarak yapılmıştır.
4. Bingöl ili Karlıova ilçesi Yiğitler köyünden 11 yaşındaki Gazal BERÜ'nün ölümü ile ilgili yapılan araştırma neticesinde;

Olayın; 19 Mart 2001 tarihinde Yiğitler Karakolunun tel örgüsü dışında, karakola 400 metre mesafede bulunan çöplüğe beslenmek maksadıyla gelen, karakola ait olmayan başıboş köpeklerin saldırısı ile vuku bulduğu,

Olayın meydana geldiği andan itibaren maktuleye ilk yardımın Jandarma personeli tarafından yapıldığı, hastaneye sevki ile bizzat karakol personelinin ilgilendiği,

Bu hususta; olayın meydana gelmesini müteakip Karlıova Cumhuriyet Savcılığınca 19 Mart 2001 tarihinde adli tahkikata başlandığı, yapılan adli tahkikat kapsamında yer alan tanık ifadelerinde de (Maktulenin ablası, olay yerine yakın köylüler,karakol personeli, maktuleyi hastaneye götüren sivil araç sahibi) köpeklerin karakola ait olmadığına açıkça anlaşıldığı, ayrıca karakol kayıtlarından da köpeklerin karakola ait olmadığına tespit edildiği,

Tanık ifadeleri ve kayıtlara rağmen köpeklerin karakoldan beslenmesi ihtimaline binaen; Cumhuriyet Savcılığınca karakol komutanı hakkında **“Dikkatsizlik ve Tedbirsizlik ile bir kişinin ölümüne neden olunması”** suçundan hazırlanan dosya soruşturma izni verilmesi için Karlıova Kaymakamlığına gönderilmiştir. Kaymakamlıkça yapılan idari tahkikat sonucunda; Karakol Komutanı hakkında herhangi bir suç unsuru tesbit edilemediğinden, adli soruşturmaya gerek olmadığına karar verilmiştir.

5. TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığının 27 Şubat 2001 tarihli, “Hayata Dönüş Operasyonu” sırasında çekilen video görüntüleri ve resimlerin örneklerinin gönderilmesi talebi, Jandarma Genel Komutanlığınca yerine getirilmiş ve cezaevlerine müdahale sırasında çekilen görüntülere ait (2) adet VCD ile müdahale sırasında çekilen fotoğrafların kaydedildiği (1) adet CD, İçişleri Bakanlığı kanalı ile TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına 28 Mart 2001 tarihinde gönderilmiştir. Yetkili makamlardan istenen bilgiler zamanında gönderilmektedir.

6. Jandarma ile Polis arasındaki görev bölümünün, Polis lehine yeniden tanımlanmasının düşünülüp düşünülmediği sorulmaktadır.

Jandarma; eğitilmiş ve disiplinli personeli, modern teçhizatı ve homojen yapısı ile Türkiye Cumhuriyeti’nin teminatı olan teşkilatlardan biridir.

Etkin bir emir komuta yapısı içinde faaliyetini sürdüren Jandarma Teşkilatı, bir taraftan görevin özelliği nedeniyle askeri yapıya sahipken, diğer taraftan yasalarla kendisine verilen emniyet ve asayiş görevleri bakımından Polis gibi genel kolluk hüviyetini taşımaktadır.

Genel kolluk kuvvetleri olan Jandarma ve Polisin sorumluluk ve yetkileri mukayese edildiğinde;

Jandarmanın sorumluluk alanı Türkiye yüzölçümünün %91’ini kapsamakta olup, Türkiye nüfusunun %45’i Jandarma sorumluluk alanında yaşamaktadır. Yaz aylarında bu nüfus turizm ve işçi hareketleri gibi nedenlerle %64’e ulaşmaktadır.

1984 yılından sonra Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu’nda yapılan değişikliklerle Polise ilave yetkiler verilmesine rağmen, daha geniş bir sahada polis gibi emniyet ve asayiş görevi icra eden Jandarmaya aynı yetkiler verilmemiştir. Halbuki, yetki ve sorumlulukların orantılı olması gerekmektedir.

Örneğin, 16 Haziran 1985 tarihli 3233 sayılı yasayla, Polise genel güvenlik, kaçakçılık ve uyuşturucu maddeyle ilgili olayları soruşturmak için, Jandarma bölgesinde de merkezden ve illerden ekipler görevlendirebilme yetkisi verilmiştir. Ayrıca Polis, Jandarma bölgesinde de istihbarat faaliyetlerinde bulunabilmektedir. Daha geniş bir bölgede aynı görevi yapan Jandarma ise bu yetkilerden mahrum bırakılmıştır.

Ülkemizde olduğu gibi, başta Fransa ve İtalya olmak üzere bir çok AB üyesi ülkede, genel kolluk hizmeti Jandarma ve Polis teşkilatları tarafından yerine getirilmektedir. Özellikle İtalya'da Jandarma (Karabinieri) teşkilatı ülkenin bütününde emniyet ve asayiş görevi icra etmekte, Fransız Jandarması da Paris'in içinde dahi hizmet vermektedir. Bu ülkelerde Jandarma yaptığı hizmetlerden dolayı kamuoyunun takdirini kazanmıştır.

Bir çok ülkede olduğu gibi ülkemizde de iki genel kolluk kuvvetinin bulunması, karşılıklı denetim, hizmette etkinlik ve verimliliği artırmaktadır. Polisle işbirliği içinde yürütülen trafik hizmetlerinde iyileşmenin sağlanması buna örnek olarak gösterilebilir.

Bu nedenle Avrupa Birliğine giriş sürecindeki ülkemizin kolluk hizmetlerine yönelik faaliyet ve düzenlemelerinin daha iyi bir şekilde yerine getirebilmesi için Jandarmanın daha çok desteklenmesi önem arz etmektedir.

7. Jandarmanın Türkiye'nin modern şartlarına uymadığı iddia edilerek, kolluk işlevinin Emniyet'e devredilmesinin düşünülüp, düşünülmediği sorulmaktadır.

Jandarma; başta Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu, İl İdaresi Kanunu olmak üzere, (506) civarında kanun, tüzük ve yönetmelik ile kendisine verilen görevleri üstün bir gayret ve fedakarlık ile yerine getirmektedir.

Jandarma; çağın süratle değişen ve gelişen şartlarına paralel olarak, sürekli kendini yenileyen, insan haklarına saygılı, göreve yönelik olarak görev sahalarına göre ihtisaslaşmış, suç ve suçlulukla mücadelede ileri teknoloji, malzeme ve araçlara sahip, ülke sathında emniyet ve asayiş sağlayan, giderek artan organize suçların aydınlatılmasında etkili ve bilimsel esaslarla çalışan, her türlü suç ve suçlulukla mücadele edebilen bir kolluk kuvvetidir.

Jandarma görevlerini en iyi şekilde yapabilmek için; çağdaş ülke jandarmalarındaki gelişmeleri de yakından takip ederek, zamanında yapısal düzenleme ve yenilikler yaparak çağdaş Jandarma hüviyetini muhafaza etmektedir. Geçmişte olduğu gibi, şimdi ve gelecekte de değişen ve gelişen koşullara paralel olarak kendisini yenileyerek görevini en iyi bir şekilde yerine getirme inanç ve kararlılığındadır.

8. Jandarma Genel Komutanlığı birlikleri sıralı amirleri tarafından sürekli denetlenmektedir.

Bununla birlikte Jandarma; Genelkurmay Denetleme heyeti tarafından eğitim ve öğretim bakımından,

Jandarma Genel Komutanlığı denetleme heyeti tarafından mülki, adli, askeri ve diğer görevleri bakımından,

Jandarma Genel Komutanlığı Teftiş Kurulları tarafından mali hizmetler bakımından mevcut mevzuat çerçevesinde belli sıra ve süre içinde planlı ve bunun dışında plansız olarak denetlenmektedir.

TASNİF DIŞI

GN. PL. P. : 0111-4401/KUV. PL. D. PL. KOOR. Ş. (234018)

02 TEMMUZ 2001

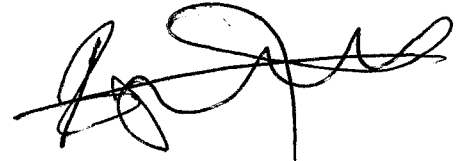
Ayrıca, emniyet ve asayiş hizmetleri ile ilgili görevleri bakımından iç güvenlik birlikleri, Mülkiye Müfettişleri tarafından denetlenmektedir.

Adli görevlerle ilgili olarak Jandarma, il ve ilçelerde Cumhuriyet Başsavcılarına karşı sorumlu bulunmaktadır.

Yukarıda belirtildiği şekilde Jandarma birliklerinin bütün faaliyetleri hem belli sıra ve süreye bağlı olarak planlı ve hem de belli sıra ve süreye bağlı kalınmaksızın plan dışı olarak denetime tabi tutulmaktadır.

Bu nedenle mevcut denetim sistemi yeterli ve etkili olup, yeni denetim mekanizmasına ihtiyaç bulunmamaktadır.

Arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
Bakan

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

TASNİF DIŞI